

Pedagogisch werkplan

KDV Ukkie, Dreumes en Peuter (Locatie Woudrichem)

Evaluatiedatum: 03-06-2025

Inhoudsopgave

- 3   *Inleiding*
- 4   *Bereikbaarheid*
- 5   *Groepsomvang en leeftijdsopbouw*
- 6   *Inzet pedagogisch medewerkers*
- 8   *Vier-ogen-principe*
- 9   *Breng- en haaltijden*
- 10   *Dagindeling*
- 11   *Speciale gelegenheden*
- 12   *Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) met Uk & Puk*
- 13   *Kennismaking en wennen*
- 14   *Communicatie met ouders*
- 15   *De oudercommissie*
  - Eigen spullen van de kinderen*
- 16   *Eten en drinken op het KDV*
- 17   *Veiligheid en gezondheid*

Bijlage(n) - Dagindeling

Inleiding

Het pedagogisch werkplan is een leidraad voor het pedagogisch handelen op de groep. De vier pedagogische doelen uit het pedagogisch beleid vormen de basis voor dit pedagogisch werkplan. In het algemene pedagogisch beleidsplan worden de volgende pedagogische doelen genoemd:

- A. Het bieden van emotionele veiligheid
- B. Het bieden van gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competentie
- C. Het bieden van gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competentie
- D. Het bieden van de kans om zich waarden en normen eigen te maken

Bij alles wat we doen hebben we de volgende pedagogische uitgangspunten:

- We benaderen de kinderen en ouders op een positieve manier
- We stimuleren de zelfstandigheid van kinderen en hebben respect voor de autonomie
- We hebben een vaste structuur en rituelen
- We stimuleren de ontwikkeling van kinderen door kansen te grijpen of te creëren
- We vinden het belangrijk om veel te praten met de kinderen, uit te leggen en te luisteren
- We ondersteunen kinderen in hun omgang met andere kinderen

Het pedagogisch beleid is per locatie en per opvangvorm uitgewerkt in het pedagogisch werkplan. Hierin staan de specifieke kenmerken van de locatie verwerkt. Verder staat in de dagindeling uitgewerkt hoe we de bovenstaande pedagogische doelen proberen te bereiken. Het pedagogisch werkplan is een dynamisch document dat per locatie (minimaal) jaarlijks geëvalueerd en bijgesteld wordt.

Bereikbaarheid

Het adres is:

HOPPAS Woudrichem
Baljuw 1
4285 TE Woudrichem
0183-442662
LRK-nummer: 222379248

De locatiemanager is:

Jantiene Kok (jantienekok@hoppas.nl)

De locatie is als volgt gesitueerd:

HOPPAS Woudrichem ligt aan de rand van Woudrichem en was voorheen een politiebureau. Het pand ligt in de nabijheid van de bibliotheek, de gymzaal, de brandweer en het winkelcentrum.

Er is een nauwe samenwerking met de volgende basisscholen:

- CBS Eben-Haezer
- OBS 't Ravelijn
- BS Oudendijk (Oudendijk)

De pedagogisch medewerkers zijn aanwezig tijdens de volgende openingsuren:

- Maandag: Van 07.30 uur - 18.30 uur
- Dinsdag: Van 07.30 uur - 18.30 uur
- Woensdag: Van 07.30 uur - 18.30 uur
- Donderdag: Van 07.30 uur - 18.30 uur
- Vrijdag: Van 07.30 uur - 18.30 uur

Het is mogelijk dat de opvang eerder start.

De locatie is gesloten op algemene feestdagen.

Het kantoor is van maandag tot en met vrijdag bereikbaar van 08.30 uur tot 17.00 uur op telefoonnummer 0183-442662 of per mail: info@hoppas.nl

KDV Woudrichem heeft vier groepen:

- De ukkiegroep: dit is een horizontale groep; hier worden maximaal 12 kinderen in de leeftijd van 6 weken tot 2 jaar opgevangen.
- De dreumesgroep: dit is een horizontale groep; hier worden maximaal 11 kinderen in de leeftijd van 1 tot 3 jaar opgevangen.
- Peutergroep groen: dit is een horizontale groep; hier worden maximaal 16 kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar opgevangen.
- Peutergroep roze: dit is een horizontale groep; hier worden maximaal 16 kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar opgevangen. Deze groep is alleen geopend tijdens de schoolweken op alle dagen in ochtend. Deze groep stopt per 01-08-2025.

Er is ook een BSO gesitueerd op deze locatie.

Wie bieden vervroegde opvang aan tussen 06.45 en 07.30 uur. Hierbij stellen wij de kinderen in de gelegenheid om een zelf meegebracht ontbijt te nuttigen. De opvang van 06.45 tot 07.30 uur zal, voor de kinderen die nog willen ontbijten, in de keuken bij de peuters zijn. Uiteraard kunnen ze ook nog even spelen op de gang of op de peutergroep. Na 07.30 uur zullen de kinderen op hun eigen groep worden opgevangen.

Stamgroep

De kinderen worden opgevangen in een eigen groepsruimte (stamruimte) met vaste pedagogisch medewerkers. Doordat kinderen hun eigen stamgroep hebben, komen ze tijdens hun opvangdagen zoveel mogelijk dezelfde kinderen tegen. Een stamgroep biedt emotionele veiligheid. Daarnaast hebben kinderen een tweede stamgroep: dit staat aangegeven in het ouderportaal.

Er is een eigen buitenspeelplaats voor de ukkiegroep, dreumesen en peuters. Hierdoor hebben ze regelmatig contact met de kinderen van de andere groepen.

Doorstroom

Als een kind 1,5 jaar geworden is, stroomt deze door naar de dreumesgroep of bij 2,5 jaar naar de peutergroep. We bieden het kind, voor de start op de nieuwe groep, een moment aan om te wennen. Naast het wenmoment is er voor de ouders een overdracht en een kennismaking met de nieuwe pedagogisch medewerkers. Mocht het kind nog niet toe zijn om door te gaan wordt dit altijd met ouders besproken.

Samenvoegen

Soms kiezen we ervoor om verschillende groepen samen te voegen. Hierdoor kunnen we de activiteiten beter aanpassen aan de behoeftes van de kinderen (bijv. indeling naar leeftijd of ontwikkelingsniveau tijdens activiteiten met Uk & Puk) en ontstaan er voor de kinderen meer mogelijkheden om samen te spelen met andere kinderen. Ook

Groepsomvang en leeftijdsopbouw

Stagiaires

Het kinderdagverblijf biedt plaats voor stagiaires. Zij hebben vaste taken, maar kunnen ook worden ingeschakeld voor hand- en spandiensten, zoals bijvoorbeeld het geven van een fles/fruithapje, helpen bij een knutselproject e.d. Stagiaires kunnen ook als ondersteuning (dus niet alleen op de groep) worden ingeschakeld wanneer één van de pedagogisch medewerkers een gesprek met ouders heeft.

Vrijwilligers

Het kinderdagverblijf biedt plaats voor vrijwilligers. Vrijwilligers krijgen vaste taken, maar kunnen ook worden ingeschakeld voor hand- en spandiensten, zoals bijvoorbeeld het klaarzetten van fruit en drinken, ondersteunen tijdens knutselprojecten e.d. Vrijwilligers staan nooit alleen op de groep en dragen geen eindverantwoordelijkheid over kinderen.

Inzet pedagogisch medewerkers

Beroepskracht-kindratio (BKR)

Op alle groepen wordt de beroepskracht-kindratio toegepast. Dat wil zeggen dat het aantal pedagogisch medewerkers, dat wordt ingezet, past bij het aantal kinderen en de leeftijdsopbouw van de groep.

Vaste gezichten

Op elke groep werken een aantal vaste pedagogisch medewerkers. Deze hebben allen minimaal een afgeronde mbo-opleiding en zijn in het bezit van een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG). We proberen zo min mogelijk verschillende medewerkers per groep in te zetten, omdat dit bijdraagt aan de mogelijkheden van het kind om een vertrouwde relatie aan te gaan met de medewerker (hechting). Er is altijd één van de twee vaste 'gezichten' aanwezig voor de kinderen van 0 tot 1 jaar. Voor de kinderen van 1 tot 4 jaar is er altijd één van de drie vaste 'gezichten' aanwezig.

Ziekte en vakanties

In geval van ziekte en vakantie van pedagogisch medewerkers worden zoveel mogelijk vaste invallers ingezet. Als we groepen samenvoegen, gaan we altijd uit van de vastgestelde kwaliteitsregels uit de Wet Kinderopvang. We houden ons aan de beroepskracht-kindratio en de maximale groeps grootte en we zorgen er zoveel mogelijk voor dat er een medewerker aanwezig is van beide groepen. Zo is er voor de kinderen altijd een vertrouwd gezicht op de groep. Bij samenvoegen zorgen wij ervoor dat belangrijke gegevens (telefoonnummer, allergieën e.d.) van de kinderen op de betreffende groep bekend zijn. Omdat alle groepen op een vergelijkbare manier werken, met eenzelfde dagstructuur en werkwijze, waarborgen we zo de continuïteit voor de kinderen.

HOPPAS streeft ernaar om de kinderen zoveel mogelijk in hun vaste stamgroep en vaste ruimte op te vangen. Indien dit niet mogelijk is, wordt het kind in de tweede stamgroep opgevangen. Dit kan voorkomen in onderstaande situaties:

- Wanneer een kind een leeftijd heeft bereikt dat het van stamgroep gaat veranderen en gaat kennismaken op de nieuwe groep
- Wanneer er sprake is van een lage bezetting op de groep(en), bijvoorbeeld tijdens vakantieperioden of studiedagen
- Wanneer er door de ouders extra opvang is aangevraagd en dit niet op de stamgroep te realiseren is
- Indien er niet direct plaats is op de aangevraagde dagen of een gedeelte daarvan wordt dit bij de aanmelding met de ouders besproken. Op een dergelijk moment wordt de mogelijkheid geboden om buiten de stamgroep om met de opvang te starten. Deze afwijking van de stamgroep en de duur daarvan worden in het contract vastgelegd
- Bij het samen openen en sluiten aan het begin en het einde van de dag
- Bij calamiteiten: bijvoorbeeld een eventuele ontruiming

3-uurs regeling

Aan het begin en het einde van de dag zijn er minder kinderen aanwezig op het kinderdagverblijf. Daarom werken de pedagogisch medewerkers met verschillende diensten, namelijk een vroege, een late en een extra-late dienst. Op sommige momenten (maximaal 3 uur per dag, volgens de '3-uurs regeling') wordt afgeweken van de beroepskracht-kindratio (BKR):

- Tussen 07.30 en 08.30 uur
- Tussen 13.15 en 14.15 uur
- Tussen 17.00 en 18.00 uur

Na de lunch gaan veel kinderen naar bed. Hierdoor zijn er op dat moment minder kinderen die pedagogische aandacht behoeven. De pedagogisch medewerkers gaan dan om de beurt pauze houden. De pauze duurt van 13.15 tot 14.15 uur. Op dit moment wordt dus afgeweken van de BKR.

Tussen 07.30 en 08.30 uur worden er meer kinderen gebracht en wijken wij mogelijk af van de beroepskracht-kindratio. Vanaf 17.00 uur kunnen kinderen weer worden opgehaald, maar blijven er wel meer kinderen over dan op basis van de beroepskracht-kindratio zou worden verwacht.

Wanneer de 3-uurs regeling van kracht is en op het moment dat er meer kinderen zijn dan dat de BKR toestaat, is er altijd een andere volwassene in het pand/op het terrein aanwezig.

Er is van samenvoegen naar een andere groep wel sprake bij KDV Woudrichem, daar er meerdere horizontale groepen zijn.

Vier-ogen-principe

Op het kinderdagverblijf geldt het vier-ogen-principe. Dat maakt dat er altijd twee volwassenen in het pand aanwezig zijn of dat er op onverwachte momenten volwassenen de ruimte kunnen betreden. Verder is er een achterwachting van toepassing voor de momenten dat een medewerker alleen op de locatie aanwezig is en er sprake is van een calamiteit. Hierbij gaat het er om dat er niet per definitie “vier ogen” aanwezig hoeven te zijn, maar dat de mogelijkheid bestaat dat er iemand meekijkt. HOPPAS Kinderopvang geeft hier op de volgende manieren vorm aan:

- Het openen en sluiten wordt door twee medewerkers gedaan.
- Er wordt bijna altijd met twee medewerkers op de groep gewerkt. Op die manier is er altijd zicht op wat de collega doet.
- Als één van de pedagogisch medewerkers even van de groep af moet, meldt zij dit altijd aan haar collega.

Verder zorgen we voor meer transparantie door o.a. de volgende maatregelen:

- Pedagogisch medewerkers lopen regelmatig elkaars groepsruimte binnen.
- De locatiemanager komt regelmatig even de groepsruimtes binnen.
- De groepshulp is regelmatig aanwezig op de groep om de pedagogisch medewerkers te ondersteunen.
- Stagiaires lopen regelmatig even de ruimtes binnen (om te checken of er hulp nodig is of voor schoonmaakwerkzaamheden).
- Ouders kunnen tijdens openingstijden via de voordeur naar binnen middels het tag-systeem.
- Als er een uitstapje/wandeling met de kinderen wordt gemaakt, gaan er altijd tenminste twee pedagogisch medewerkers mee (of een stagiaire) en anders vindt het uitstapje plaats op een plek waar altijd andere volwassenen aanwezig zijn.
- Er is de mogelijkheid tot inroosteren van medewerkers van kantoor op locatie.

Breng- en haaltijden

Voor kinderen is het prettig dat de dagen op het kinderdagverblijf een vaste structuur en een duidelijk en voorspelbaar dagritme heeft. Daarom bieden wij opvang op hele of halve dagen. Daarnaast bieden wij verlengde opvang aan.

Ouders kunnen hun kind brengen tussen 06.45 uur tot 09.00 uur. Wanneer zij hun kind later willen brengen dan kan dat natuurlijk ook, maar dan wel graag in overleg.

Kinderen die alleen een ochtend komen, kunnen opgehaald worden tussen 11.50 uur en 13.00 uur. Dit is afhankelijk van het contract. Kinderen die alleen een middag komen, kunnen vanaf 13.00 uur gebracht worden. In overleg met de pedagogisch medewerkers kan hiervan afgeweken worden.

De kinderen met een 40 weken contract mogen gebracht worden tussen 08.30 uur en 09.00 uur en worden opgehaald tussen 11.45 en 12.00 uur.

Incidentele extra dagen

Kinderen die reeds geplaatst zijn op het KDV kunnen incidenteel extra geplaatst worden in overleg met kindplanning. Er wordt niet boventallig geplaatst, dit betekent dus dat er niet meer kinderen op een groep geplaatst worden dan toegestaan is voor het aantal pedagogisch medewerkers.

Incidenteel ruilen van dagen

Er kan van dagdeel worden geruild mits de ruil binnen 30 dagen voor of na de ruildatum plaatsvindt en minimaal één week van tevoren (via het ouderportaal) is doorgegeven. Er wordt niet boventallig geplaatst. Het ruilen gebeurt op incidentele basis.

Om 18.20 uur worden bij de kinderen die nog niet opgehaald zijn de jas en schoenen aangetrokken en de spullen bij elkaar gezocht. Wanneer de ouders er om 18.30 uur nog niet zijn, worden zij gebeld. Ouders die na 18.30 uur komen, kunnen eventueel de volgende dag bellen voor informatie over die dag. Er wordt op de groepen genoteerd wie er te laat was en hoeveel te laat. Zijn ouders structureel te laat, dan wordt dit besproken op kantoor en zal deze tijd in rekening worden gebracht.

Dagindeling

Voor de baby's geldt hun eigen ritme: slapen, flesvoeding en fruihapjes en verschonen gebeurt op basis van de behoeften van de individuele kinderen. De pedagogisch medewerkers zullen altijd in overleg met ouders kijken wat het beste voor het kind is. Het is belangrijk dat er 's morgens goed afgestemd wordt hoe vroeg het kind wakker is geworden, hoe laat de laatste voeding was e.d.

Naarmate de kinderen wat ouder worden (dreumesen en peuters) krijgt de dag een duidelijke structuur door een vast programma. Op die manier weten de kinderen waar ze aan toe zijn, wat een veilig gevoel geeft.

Niet alle activiteiten zijn gepland: er moet ook nog ruimte zijn voor vrij spel en om in te kunnen spelen op de behoeften en wensen van de kinderen. Buiten de "verplichte" activiteiten als aan tafel eten en slapen, mogen de kinderen zelf kiezen wat ze gaan doen. Uiteraard zullen de pedagogisch medewerkers proberen om de kinderen zoveel mogelijk mee te laten doen met de aangeboden activiteiten, omdat dit de ontwikkeling stimuleert. Maar als kinderen echt iets anders willen gaan doen krijgen ze hier de ruimte voor. In de bijlagen staan de dagindelingen per groep.

Binnen HOPPAS wordt gebruikgemaakt van speciale buitenbedjes. Buiten slapen is een gezonde en veilige manier om een kind te laten slapen. De buitenbedjes zijn van goede en professionele kwaliteit. Buiten slapen is gezond voor de groei van de longen, ontwikkeling van de luchtwegen en de aanmaak van vitamine D. Het geeft innerlijke rust door naast het slapen te genieten van de omgeving. Wanneer kinderen buiten slapen, slapen zij over het algemeen rustiger en langer. De ouder kan bij intake of op een later moment met de mentor afstemmen of buiten slapen gewenst is.

Speciale gelegenheden

Uiteraard is niet iedere dag op het kinderdagverblijf hetzelfde. Er zijn ook speciale gelegenheden die gevierd worden en er zijn bepaalde weken die duidelijk afwijken.

- Verjaardag: ouders dienen van tevoren aan te geven of dit op de groep gevierd gaat worden i.v.m. voorbereidingen. De jarige krijgt een feestmuts en er wordt gezongen (eventueel met muziek). Hierna mag de jarige trakteren.
- Afscheid: wanneer het kind 4 jaar wordt, of om een andere reden het kinderdagverblijf gaat verlaten, wordt hetzelfde ritueel gevolgd als bij verjaardagen. Kinderen die 4 jaar zijn geworden krijgen ook nog een leesboekje cadeau.
- Vader- en Moederdag: met de kinderen wordt een cadeautje gemaakt. Deze wordt ingepakt meegegeven.
- Eindfeest: net voor de zomervakantie hebben we met alle peuters een eindfeest. Dit feest staat helemaal in het teken van het thema wat er op dat moment is. Voor de kinderen een goede afsluiter van het schooljaar.
- Sinterklaas: op de dagen voorafgaand aan 5 december worden allerlei Sint-activiteiten gedaan met de kinderen. Uiteraard wordt bij het knutselen mooie Sinterklaas-versiering gemaakt en standaard worden er ook pepernoten gebakken.
- Kerst: de laatste week voor kerst worden er allerlei kerst-knutsels gemaakt en wordt er vaak iets lekkers (bijv. kerststol) toegevoegd aan de lunch.
- Opa- en oma week: in deze week krijgen de grootouders de kans om een ochtendje een kijkje te komen nemen op de groep van hun kleinkind. Ze kunnen dan samen met hun kleinkind bijv. een puzzeltje maken of een andere activiteit doen. De ouders krijgen vooraf een uitnodiging hiervoor. Aan de hand daarvan maken de groepen een rooster.
- Fotograaf: de fotograaf bezoekt om het jaar in een bepaalde week het kinderdagverblijf. Er worden foto's gemaakt per groep, per kind en eventueel broertjes en zusjes bij elkaar.
- Thema's: er wordt regelmatig gewerkt rondom een centraal thema dat goed aansluit bij de interesses van de kinderen. Dit kunnen de thema's van het VVE-programma Uk & Puk zijn, maar ook thema's zoals Sinterklaas, sportweek of Kerst.

Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) met Uk & Puk

Er wordt binnen HOPPAS Kinderopvang gewerkt met het VVE-programma Uk & Puk, een totaalprogramma met speelse activiteiten voor kinderen van 0 tot 4 jaar. Kinderen ontwikkelen zich door te spelen, te ervaren en te ontdekken. Uk & Puk biedt de kinderen de optimale speelruimte om vaardigheden te oefenen op het gebied van spraak en taal, het omgaan met gevoelens en omgaan met elkaar (sociaal-emotionele ontwikkeling), bewegen en ervaren (motoriek) en ruimtelijk begrip (rekenprikkels). VVE wordt aangeboden door de gehele dag heen. Dagelijks worden er gerichte Puk-activiteiten aangeboden ("kansen creëren"), maar ook regelmatig worden dagelijkse situaties aangegrepen om de kinderen iets te leren ("kansen grijpen").

VVE is waardevol voor taalvaardige kinderen en voor kinderen met een gesignaleerde taalachterstand. Voor alle kinderen kan een aanbod op maat gegeven worden. Activiteiten uit Uk & Puk worden dan ook aangeboden aan alle kinderen, niet alleen aan de kinderen met een ontwikkelingsachterstand. De pedagogisch medewerkers stimuleren de kinderen tijdens de speelse activiteiten en zorgen voor voldoende ruimte voor vrij spel. Uk & Puk werkt met verschillende thema's, die dicht bij de belevingswereld van het jonge kind staan.

We informeren ouders over de thema-activiteiten die op het KDV uitgevoerd worden en geven tips betreffende activiteiten en spelletjes die thuis met de kinderen gedaan kunnen worden. Verschillende pedagogisch medewerkers van de locatie zijn in het bezit van een VVE-certificaat.

HOPPAS Woudrichem is een erkende VVE-locatie.

Kennismaking en wennen

Ruim voor de daadwerkelijke plaatsing neemt de locatiemanager van de groep telefonisch contact op met de ouders om een afspraak te maken voor een wennmoment. Tijdens dit moment mag het nieuwe kind een ochtend of middag komen wennen op de desbetreffende groep. De ouders vertellen over het kind, eet-, drink- en slaapgewoontes en eventuele bijzonderheden. Hierna gaan de ouders naar huis en wordt het kind op de afgesproken tijd weer opgehaald. Het wennmoment wordt geëvalueerd met ouders.

Dit wennen gebeurt voor de ingangsdatum van het contract. In overleg met de pedagogisch medewerkers wordt bepaald op welk moment het wennen gebeurt. Het is mogelijk om te komen wennen op een ochtend dat uw kind niet geplaatst is. Als blijkt dat het wennen erg moeilijk is voor het kind, kan het altijd weer worden opgehaald door de ouders. Van ouders wordt dus verwacht dat zij beschikbaar blijven indien het kind opgehaald moet worden. In overleg kunnen er eventueel meerdere dagen afgesproken worden, bijvoorbeeld tweemaal 2 uur of tweemaal een halve dag.

Soms, als kinderen op zeer korte termijn geplaatst worden, lukt het niet om het kind te laten wennen voor de daadwerkelijke plaatsing. In overleg met de ouders wordt dan besloten om ofwel de ingangsdatum van de opvang later in te laten gaan of om het kind te plaatsen zonder daadwerkelijk te wennen. In het laatste geval dient er wel altijd rekening mee gehouden te worden dat het kind opgehaald moet worden als blijkt dat het niet goed gaat op het kinderdagverblijf.

Wanneer het kind doorstroomt naar een andere groep wordt er op dezelfde manier gewend. Hierbij zorgen de pedagogisch medewerkers van de 'oude' groep voor het brengen en halen van het kind op de 'nieuwe' groep, tijdens de vaste dagen van het kind. Uiteraard worden ouders hier van tevoren van op de hoogte gesteld. Tijdens dit wennen telt het kind voor de beroepskracht-kindratio mee op zowel de 'oude' als de 'nieuwe' groep. Als het kind erg veel moeite heeft tijdens het wennen, kan het altijd weer de veiligheid van de vertrouwde groep opzoeken. Soms gaan de kinderen die bijna de overstap maken naar de andere groep even kort spelen op de nieuwe groep. Dit is dan nog niet het officiële 'wennen', maar meer informeel een kijkje nemen (op activiteitenbasis). Hierbij wordt het kind nog niet meegeteld in het kind aantal op de nieuwe groep.

De pedagogisch medewerkers gebruiken het formulier "Dit ben ik" als hulpmiddel bij de voorbereidingen voor het nieuwe kind. Er wordt een "kind setje" (verzameling formulieren die gebruikt zal gaan worden gedurende de tijd dat het kind geplaatst is) voor het kind klaargemaakt. Wanneer er notities worden gemaakt, worden deze bijgevoegd bij het kind setje. Verder wordt er een bakje voor het kind gemaakt en worden bijzonderheden zoals allergieën in het ouderportaal gezet. Zo is duidelijk voor alle pedagogisch medewerkers wie het kind is en welke voeding het krijgt.

Voor kinderen is het prettig als ouders telkens op dezelfde manier afscheid nemen, bij voorkeur kort en duidelijk, zodat het kind weet waar het aan toe is. Zeker als het afscheid wat moeilijker gaat biedt dit duidelijkheid en veiligheid voor het kind.

Bij het ophalen vertelt de pedagogisch medewerker aan de ouders hoe de dag is verlopen, wat het kind heeft gedaan en ervaren en wordt benoemd wanneer het kind weer op het kinderdagverblijf komt.

Communicatie met ouders

Wij vinden het erg belangrijk dat de pedagogisch medewerkers en de locatiemanager een goed contact met de ouders hebben. Een goed onderling contact heeft een positieve uitwerking op de veiligheid en hechting van het kind. We kennen de volgende momenten van communicatie met ouders:

- Rondleiding: de locatiemanager geeft ouders een rondleiding en legt in een gesprek de belangrijkste punten uit.
- Na de rondleiding neemt de mentor van het kind contact op met de ouders om het wenmoment af te stemmen. Wie de mentor van het kind is, is voor ouders zichtbaar in het ouderportaal.
- Intakegesprek met de mentor: ouders maken kennis met de mentor van hun kind. Tijdens het intakegesprek wordt het 'dit ben ik' formulier besproken wat ouders van tevoren hebben ingevuld. Verder is in het ouderportaal kenbaar gemaakt wie de mentor is van het kind.
- Na het intakegesprek en het wenmoment kan het kind starten op de opvang. Indien nodig kan de wenperiode worden aangepast aan de behoefte van het kind. Dit is in overeenstemming tussen de ouders en de mentor van het kind.
- Breng- en haalgesprekken: voor de pedagogisch medewerkers is het belangrijk te weten hoe het thuis gegaan is; zij kunnen daarop inspelen. Voor ouders is het belangrijk om te weten hoe de dag van hun kind verlopen is. Aan het begin en het einde van de dag proberen de pedagogisch medewerkers daarom altijd even vrij te maken om de belangrijkste informatie over het kind te horen of te vertellen. Deze informatie wordt ook gedeeld in het ouderportaal.
- Oudergesprekken: jaarlijks heeft de mentor een gesprek met de ouder(s) over de ontwikkeling en het gedrag van het kind. Indien ouders of de mentor bijzonderheden opmerken in de ontwikkeling van het kind kan er ten alle tijden een extra gesprek worden ingepland.
- Eindgesprek: het laatste gesprek vindt plaats bij 3 jaar en 9 maanden, zodat de observatiegegevens (als ouders daarmee instemmen) kunnen worden overgedragen aan de basisschool. Indien ouders toestemming geven vindt er ook een warme overdracht plaats tussen het kinderdagverblijf en de buitenschoolse opvang.
- Ouderportaal: dagelijks geven de pedagogisch medewerkers via een app op de iPad aan ouders door hoe de dag is verlopen. Ook eventuele bijzonderheden worden besproken (vaak wordt er ook een foto toegevoegd).
- Nieuwsbrief: minimaal vier keer per jaar wordt er een nieuwsbrief uitgegeven met allerlei wetenswaardigheden binnen HOPPAS, vanuit de verschillende vestigingen. Deze nieuwsbrief wordt digitaal via het ouderportaal verspreid. Wanneer hier aanleiding toe is, wordt er een extra nieuwsbrief door de directie uitgegeven.
- Ouderavond: wordt één keer per jaar georganiseerd (bijv. een thema-avond, video-avond).
- Oudercommissie: de taak van de oudercommissie is het behartigen van de belangen van de ouders. De oudercommissie houdt zich bezig met organisatiebrede kwesties, pedagogische zaken en verdere zaken met betrekking tot HOPPAS.

De oudercommissie

De rol/taken van de oudercommissie zijn:

- Meedenken over het pedagogisch beleid van de kinderopvang
- Gevraagd of ongevraagd advies geven aan het management of de directie
- Heeft geen beslissingsbevoegdheid, maar heeft een verzaamd adviesrecht op diverse punten
- Eenmaal per drie maanden vergaderen
- Stukjes aanleveren voor de nieuwsbrief, welke tenminste vier keer per jaar uitkomt
- Organiseert mede de ouderavonden

Ouders kunnen te allen tijde vragen of suggesties kwijt bij de oudercommissie. Dit kan via de mail: oudercommissie@hoppas.nl

Eigen spullen van de kinderen

- De kinderen die een hele dag op de opvang zijn krijgen een eigen bakje.
- Het enige wat ouders zelf mee dienen te nemen is een tasje met reservekleding en evt. speen/knuffel voor het slapen gaan. Deze spullen worden 's morgens door de ouders in het bakje van hun kind gelegd. Bij het ophalen dient de tas weer meegenomen te worden.
- Brood, fruit, drinken en andere levensmiddelen hoeven ouders niet mee te brengen tenzij het kind speciale voeding krijgt. Het voedingsbeleid van HOPPAS is hierin leidend. Binnen het kinderdagverblijf wordt Nutrilon flesvoeding gebruikt. Wanneer het kind een ander merk gebruikt, dienen ouders dit zelf mee te brengen van huis. Bij borstvoeding moet de afgekolfde melk gekoeld of bevroren worden vervoerd. Als ouders bederfelijke voedingsmiddelen voor bijvoorbeeld een traktatie meenemen, mogen deze niet langer dan 30 minuten buiten de koeling zijn geweest.
- Slaapzak, beddengoed, flessen en luiers zijn aanwezig op het kinderdagverblijf en hoeven dus niet te worden meegenomen. Het is ook mogelijk om de eigen fles voor de flesvoeding mee te nemen.
- Post aan de ouders wordt via het ouderportaal gestuurd.

Eten en drinken op het KDV

Als kinderen gebruikmaken van vervroegde opvang, en geen tijd hebben gehad om thuis te kunnen ontbijten, kunnen ze voor 07.30 uur ontbijten met eigen meegebracht ontbijt. Het uitgangspunt is dat kinderen ontbeten hebben voordat ze op de opvang gebracht worden.

In principe is de voeding (zuigelingenvoeding, broodmaaltijd, vers fruit, tussendoortje en drinken) voor uw kind inbegrepen.

HOPPAS Kinderopvang heeft richtlijnen opgesteld over gezonde voeding. Hierdoor kunnen alle pedagogisch medewerkers ervoor zorgen dat de kinderen gezond en verantwoord eten. Bij het samenstellen van dit voedingsbeleid gaan we hoofdzakelijk uit van de adviezen van het Voedingscentrum. Dit voedingsbeleid is op te vragen bij de mentor van uw kind.

Voor baby's wordt in overleg met de ouders een voedingsschema gehanteerd. Indien u uw baby borstvoeding wilt geven kunt u afgekolde melk (gekoeld) meegeven of, indien uw situatie dit toelaat, zelf komen voeden. Wij maken standaard gebruik van Nutrilon voeding standaard stap 1 en 2. Als uw baby andere zuigelingenvoeding gebruikt dient u deze zelf (in poedervorm) mee te nemen naar het kinderdagverblijf.

Water drinken is gezond. Wij proberen dit daarom te stimuleren bij de kinderen. Bij de broodmaaltijd wordt melk, lauwe thee of water gedronken. Gedurende de rest van de dag bestaat het aanbod uit water of lauwe thee. Aangezien het belangrijk is dat ieder kind voldoende vocht binnen krijgt kan er voor de slechte drinkers eenmaal per dag een beker Roosvicee vruchtensiroop aangeboden worden.

Indien ouders graag willen dat er een warme maaltijd op het kinderdagverblijf wordt verzorgd, kan dit in overleg met de pedagogisch medewerker. Als warme maaltijd worden Olvarit potjes aangeboden die door HOPPAS worden verstrekt. De warme maaltijden worden aangeboden op de ukkie- en dreumesgroepen en op de KDV groepen tot de leeftijd van 2 jaar. Op de peutergroepen wordt geen warme maaltijd meer aangeboden.

Wanneer uw kind een bepaald product niet mag eten vanwege geloofsovertuiging of allergie wordt hier uiteraard rekening mee gehouden. Ook wanneer uw kind vegetariër is, wordt hier rekening mee gehouden. Als u wilt dat uw kind andere voeding krijgt dan wij op het kinderdagverblijf gebruiken vragen wij u dit zelf mee te geven.

Gezond trakteren heeft de voorkeur.

Veiligheid en gezondheid

Kinderopvang moet natuurlijk gewoon veilig zijn. Een veilige opvang begint met een (brand-)veilig gebouw en een kindvriendelijke inrichting (veilig meubilair, speeltoestellen en speelgoed). De medewerkers hebben een belangrijke rol in het zorgen voor de veiligheid van de kinderen. Alle medewerkers hebben een relevante opleiding, zijn deskundig en zijn in het bezit van een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG). Overige maatregelen zijn o.a.:

- We werken volgens het “vier-ogen-principe”
- Jaarlijks maken wij een Risico Inventarisatie om te bekijken welke risico's aanvaardbaar zijn en welke niet. In het laatste geval treffen wij uiteraard passende maatregelen. Het verslag van de Risico Inventarisatie Veiligheid is voor ouders op te vragen bij de locatiemanager
- Alle (pedagogisch) medewerkers weten hoe ze moeten handelen bij ongevallen (jaarlijkse EHBO-training) en calamiteiten (BHV-training).
- We zorgen ervoor dat de kinderen veilig kunnen slapen: naast het gebruik van veilige bedjes betekent dit ook dat we maatregelen nemen ter voorkoming van wiegendood (baby's worden op hun rug te slapen gelegd, kinderen tot 2 jaar slapen in een slaapzak in plaats van onder een dekbed)
- We zorgen voor een veilige werkomgeving voor alle medewerkers (arbobeleid)

Wij zijn als kinderopvang tevens verantwoordelijk voor gezonde opvang. Daarom treffen wij verschillende maatregelen om ervoor te zorgen dat de kinderen, ouders en onze medewerkers in een gezonde omgeving kunnen verblijven. Er zijn verschillende werkinstructies ter voorkoming van ziekte, zoals bij het verschenken, het bereiden van de maaltijd, maar ook bij de persoonlijke hygiëne van de pedagogisch medewerkers en de kinderen. We leren de kinderen bijvoorbeeld om hun handen te wassen na toiletbezoek. Jaarlijks maken we een Risico Inventarisatie en Evaluatie Gezondheid om te bekijken op welke manier we een gezonde opvang kunnen waarborgen. De GGD controleert dit.

Bijlage(n) – Dagindeling *(ukkiegroep)*

06.45 uur tot 09.00 uur

De kinderen worden één voor één gebracht. Ouders kunnen even met de medewerker praten over het kind. Dit is een korte overdracht. De kinderen kunnen vrij spelen of met een medewerker een boekje lezen of spelletjes doen. De medewerker die opent bereid dit voor, zodat de kinderen direct zien wat de keuzemogelijkheden zijn. Dit nodigt uit tot spel. Deze opening vindt plaats op de groep zelf. De deur blijft dicht om rust te bewaren.

09.00 uur tot 09.15 uur

Er wordt een dagopening gedaan in de kring met de kinderen die dit al kunnen. Deze duurt niet langer dan 10 minuten. Is de groep heel jong dan is dit enkel welkom heten met het openingsliedje. Op het moment dat de concentratieboog langer is dan kan hier een uitbreiding in plaats vinden tot maximaal 10 minuten. Is er een groot verschil in leeftijd dan is er ook de mogelijkheid om de groep op te splitsen in de oudste en de jongste kinderen. Dit in afstemming met de naaste collega's. De oudste kinderen krijgen dan een andere dagopening dan de jongste kinderen.

09.15 uur tot 10.00 uur

De kinderen spelen vrij in de hoeken of doen een kleine activiteit samen met de medewerkers in kleine groepjes. De medewerkers die geen activiteit uitvoeren spelen samen met de kinderen en mengen zich tussen de kinderen. *Kinderen die twee keer slapen gaan naar bed.*

10.00 uur tot 10.15 uur

De kinderen die wakker zijn zitten gezamenlijk aan de tafel; er wordt gezongen en voorgelezen. Vervolgens eten de kinderen fruit en drinken ze water/thee.

10.15 uur tot 10.30 uur

Verschoonmoment.

10.30 uur tot 11.00 uur

De medewerkers bieden een kleine activiteit aan in de vorm van een knutselactiviteit. Dit kan ook zijn bakken, rollenspel, kleien etc. Dit wordt aangeboden in kleine groepjes van ongeveer drie kinderen. De overige kinderen kunnen vrij spelen in de groep. Er wordt bewust gekeken wie wat aangeboden wordt. Ieder kind komt minimaal één keer per week aan de beurt. Op dit moment is er ook de mogelijkheid om de ochtend activiteit af te ronden met de andere kinderen.

11.00 uur tot 11.30 uur

De kinderen gaan buiten spelen indien de weersomstandigheden dit toelaten. Als er niet buiten wordt gespeeld, wordt er in de binnen/buitenruimte of een gymzaal ruimte gespeeld. Gedurende deze activiteit is de mogelijkheid voor één collega om op te ruimen, de schriftjes, de foto's en/of overige taken te doen. De andere medewerker mengt zich tussen de kinderen en daagt hen uit in spel. Na het buiten spelen wassen de kinderen hun handen.

11.30 uur tot 12.00 uur

Alle kinderen zitten gezamenlijk aan de tafel; er wordt gezongen en voorgelezen (vooraf aan de lunch). Vervolgens krijgen de kinderen een lunch aangeboden met een bekertje melk voor de kinderen waarbij dit mogelijk is.

12.00 uur tot 12.15 uur

Verschoonmoment.

12.15 uur tot 14.30 uur

Na het eten wassen de kinderen hun handen en worden hun gezichten opgefrist. *De kinderen die één keer slapen gaan naar bed.*

12.30 uur tot 14.30 uur

De medewerkers maken de groepen schoon, ruimen op, werken de schriftjes en de foto's bij en nemen om de beurt lunchpauze. *De kinderen die wakker zijn krijgen nu aan activiteit aangeboden.*

14.30 uur tot 15.00 uur

De kinderen worden één voor één wakker en worden ook één voor één verschoond en de gezichten worden opgefrist. *Kinderen die twee keer slapen gaan naar bed.*

15.00 uur tot 15.30 uur

Alle kinderen zitten gezamenlijk aan (of bij) de tafel; en er wordt gezongen. Vervolgens krijgen de kinderen wat te eten en te drinken aangeboden.

15.30 uur tot 16.30 uur

Er is de mogelijkheid om vrij te spelen. De kinderen worden uitgedaagd middels spel.

16.30 uur

Potjes en/of een tussendoortje worden aangeboden met wat te drinken. Hierna vindt een verschoonmoment plaats.

17.00 uur tot 18.30 uur

Afsluiting van de dag op de groep.

Dagindeling *(dreumesgroep)*

06.45 uur tot 09.00 uur

De kinderen worden één voor één gebracht. Ouders kunnen even met de medewerker praten over het kind. Dit is een korte overdracht. Tijdens de inloop is er tijd voor vrij spel. Zodra er een tweede medewerker is, kan er een boekje worden gelezen of spelletje worden gedaan. De medewerker die opent zorgt dat er spelmateriaal klaarligt, wat uitnodigt tot spel.

09.00 uur tot 09.15 uur

Er wordt een dagopening gedaan in de kring. Deze duurt niet langer dan 15 minuten. De kinderen pakken ieder een krukje en vormen samen een kring. Op het moment dat de concentratieboog langer is dan kan hier een uitbreiding in plaatsvinden. We openen de dag in de kring met Puk. Puk wordt uit bed gehaald, we zingen en lezen voor. Aan de hand van de dagritmekaarten bekijken we het verloop van de dag.

09.15 uur tot 10.00 uur

De kinderen spelen vrij in de hoeken of doen een kleine activiteit samen met de medewerkers in kleine groepjes. De medewerkers die geen activiteit uitvoeren spelen samen met de kinderen en mengen zich tussen de kinderen.

10.00 uur tot 10.15 uur

Alle kinderen gaan gezamenlijk aan tafel; er wordt gezongen en voorgelezen. Vervolgens eten de kinderen fruit en drinken ze water/thee.

10.15 uur tot 10.30 uur

Er vindt een verschoonmoment plaats. Hele jonge kinderen (die net over zijn van de babygroep) hebben soms behoefte aan twee slaapjes op een dag. Deze kinderen zullen rond deze tijd naar bed gaan.

10.30 uur tot 11.00 uur

De medewerkers bieden een kleine activiteit aan in de vorm van een knutselactiviteit. Dit kan zijn bakken, rollenspel, kleien etc. Dit wordt aangeboden in kleine groepjes van ongeveer drie kinderen. De overige kinderen kunnen vrij spelen in de groep. Er wordt bewust gekeken wie wat aangeboden wordt. Ieder kind komt minimaal één keer per week aan de beurt. Op dit moment is er ook de mogelijkheid om de ochtend activiteit af te ronden met de andere kinderen.

11.00 uur tot 11.30 uur

De kinderen gaan buiten spelen indien de weersomstandigheden dit toelaten. Als er niet buiten wordt gespeeld, wordt er binnen een bewegingsactiviteit aangeboden. Gedurende deze activiteit is de mogelijkheid voor één medewerker om op te ruimen, de schriftjes, de foto's en/of overige taken te doen. De andere medewerker mengt zich tussen de kinderen en daagt hen uit in spel. Na het buiten spelen wassen de kinderen hun handen.

11.30 uur tot 12.15 uur

Alle kinderen gaan gezamenlijk aan tafel; er wordt gezongen en voorgelezen (vooraf aan de lunch). Vervolgens krijgen de kinderen een lunch aangeboden met een bekertje melk.

12.15 uur tot 14.30 uur

De kinderen worden opgefrist en klaargemaakt voor bed voor hun middagslaapje.

13.00 uur tot 14.30 uur

De medewerkers maken de groepen schoon, ruimen op, werken de schriftjes en de foto's bij en nemen om de beurt lunchpauze.

14.30 uur tot 15.00 uur

De kinderen worden één voor één wakker en worden ook één voor één verschoond.

15.00 uur tot 15.30 uur

Alle kinderen zitten aan tafel; er wordt gezongen. De kinderen krijgen een tussendoortje en een beker water.

15.30 uur tot 16.00 uur

De kinderen gaan buiten spelen indien de weersomstandigheden dit toelaten. Er is ruimte voor vrij spel, maar er kan ook een doelgerichte activiteit buiten worden aangeboden.

16.00 uur tot 17.00 uur

De kinderen spelen vrij in de hoeken en doen om de beurt een kleine activiteit samen met de medewerker.

16.30 uur tot 17.00 uur

De kinderen gaan gezamenlijk aan tafel voor het groentemoment. De kinderen die warm mee eten krijgen een potje groente aangeboden. De kinderen waarvan ouders aangeven dat het thuis eet krijgen een tussendoortje aangeboden. Er wordt water aangeboden en de kinderen worden verschoond en opgefrist.

17.00 uur tot 18.30 uur

Afsluiting van de dag op de groep. De kinderen worden één voor één opgehaald en er vindt een overdracht plaats tussen pedagogisch medewerker en ouders.

Dagindeling *(peutergroep groen en roze)*

06.45 uur tot 08.45 uur

De kinderen worden één voor één gebracht. Ouders kunnen even met de medewerker praten over het kind. Dit is een korte overdracht. De kinderen kunnen vrij spelen of met een medewerker een boekje lezen of spelletjes doen. De medewerker die opent bereid dit voor, zodat de kinderen direct zien wat de keuzes zijn. Deze opening vindt plaats op de groep zelf. De deur blijft dicht om rust te bewaren.

08.45 uur tot 09.00 uur – Opruimen

Er wordt een opruimkring gedaan, waarbij de medewerkers samen met de kinderen het speelgoed opruimen. Hier wordt een gezamenlijke activiteit van gemaakt, waarbij de kinderen actief worden gestimuleerd om mee te helpen.

09.00 uur tot 09.20 uur – Kring

Iedere dag staat er een doel centraal, dat de gehele ochtend terugkomt. De medewerkers zingen het goedemorgen liedje, bespreken de dagritmekaarten en verzorgen een activiteit dat passend is bij het thema. Afhankelijk van de doelgroep wordt de duur van de kring aangepast. De kring duurt maximaal 20 minuten.

09.20 uur tot 10.00 uur – Groepsactiviteit

De groep wordt opgedeeld in een grote en een kleine groep. De activiteiten zijn voorbereid a.d.h.v. het thema dat centraal staat. De kinderen worden tussendoor gewisseld, zodat ze ook eens in de kleine groep aan de beurt komen.

10.00 uur tot 10.10 uur – Opruimliedje

De medewerker ruimt samen met de kinderen op. De andere medewerker schilt ondertussen het fruit. Indien er een stagiaire aanwezig is, wordt het fruit eerder op de ochtend klaargemaakt, zodat het klaarstaat op het moment dat de kinderen hieraan toe zijn.

10.10 uur tot 10.35 uur – Fruit eten en drinken

Het 'smakelijk eten' liedje wordt gezongen, gevolgd door het liedje de 'plantjes krijgen water'. Daarna wordt er fruit gegeten en krijgen de kinderen drinken aangeboden. Tijdens het eten van het fruit wordt er een boekje gelezen, een liedje (m.b.t. het thema) gezongen of vinden er gesprekjes plaats met de kinderen (passend bij het doel van de dag).

10.35 uur tot 10.45 uur – Verschoonronde

De kinderen worden verschoond en er is ruimte om naar het toilet te gaan.

10.45 uur tot 11.15 uur – Buiten spelen

De kinderen spelen buiten. Bij slecht weer wordt er een activiteit binnen aangeboden. De medewerkers mengen zich tussen de kinderen en doen met de kinderen mee.

11.15 uur tot 11.30 uur – (Interactief) voorlezen

Er wordt een boekje gekozen passend bij het thema en het doel van de dag.

11.30 uur tot 11.45 uur – Ochtend afsluiten in de kring

De medewerkers zingen een afscheidsliedje en vertellen de kinderen wie er naar huis gaat en wie er blijft eten. De ochtend wordt geëvalueerd, waarbij er wordt teruggekomen op het doel van de dag. Er zijn kinderen die naar huis gaan en kinderen die blijven voor de lunch.

11.45 uur tot 12.30 uur – Lunch

Er vindt een lunch plaats met de kinderen. Kinderen worden hierin gestimuleerd om zelf te kiezen en zelfstandig hun boterham te smeren. Daarnaast krijgen ze wat drinken aangeboden. De lunch vindt plaats aan tafel. Als de groep groter is dan acht kinderen zal de groep opgesplitst worden aan twee tafels.

12.30 uur tot 13.00 uur – Opruimen

Er wordt opgeruimd en de kinderen die het nodig hebben worden klaargemaakt om naar bed te gaan.

13.00 uur tot 15.00 uur – Rustmoment

De kinderen hebben de mogelijkheid om te slapen en/of te rusten. De medewerkers maken de groepen schoon, ruimen op, werken de schriftjes en de foto's bij en nemen om de beurt lunchpauze.

15.00 uur tot 15.15 uur

De kinderen krijgen groente aangeboden met wat drinken. De kinderen die net uit bed komen krijgen de mogelijkheid rustig wakker te worden aan tafel met wat eten en drinken.

15.15 uur tot 16.00 uur

Er vindt vrij spel plaats in de ruimte. De medewerkers mengen zich in het spel en zijn actief betrokken bij de kinderen.

16.00 uur tot 16.45 uur

Er wordt buiten gespeeld. Bij slecht weer wordt er binnen een bewegingsactiviteit aangeboden. Ook tijdens dit moment zullen de medewerkers actief betrokken zijn bij de kinderen.

16.45 uur tot 17.00 uur

Er vindt een verschoonmoment/wc moment plaats. De kinderen worden netjes gemaakt voordat zij opgehaald worden. Aansluitend krijgen zij een versnapering aangeboden en wat te drinken.

17.00 uur tot 18.30 uur

De kinderen kiezen rustig spel. Dit kan zijn aan tafel of in een hoek. Er wordt voor rustig spel gekozen, zodat de overdrachten met ouders ook rustig verlopen.